

สำนักพัฒนาและส่งเสริมนโยบาย
สำนักงาน ป.ป.ช.

การป้องกันการกระทำผิดเกี่ยวกับ การขัดกันแห่งผลประโยชน์

ความรู้เกี่ยวกับการชดกันแห่งผลประโยชน์

ที่มาของหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ในประเทศไทย

หลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of Interest) เริ่มมีปรากฏการบัญญัติหลักการไว้อย่างชัดเจนในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 หมวด 12 การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ส่วนที่ 2 ว่าด้วย “การกระทำที่เป็นการขัดกันแห่งผลประโยชน์”

ความหมาย : “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflict of Interests)

เคนเนท เคอเนาแฮน (Kenneth Kernaghan) :

“สถานการณ์ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ และได้ใช้อิทธิพลตามหน้าที่และความรับผิดชอบทางสาธารณะไปขัดกับผลประโยชน์ส่วนตัว”

แซนดร้า วิลเลียม (Sandra Williams) :

“การที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือข้าราชการได้เปิดโอกาสให้เงินหรือผลประโยชน์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลต่อหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะต้องมีต่อสาธารณะ”

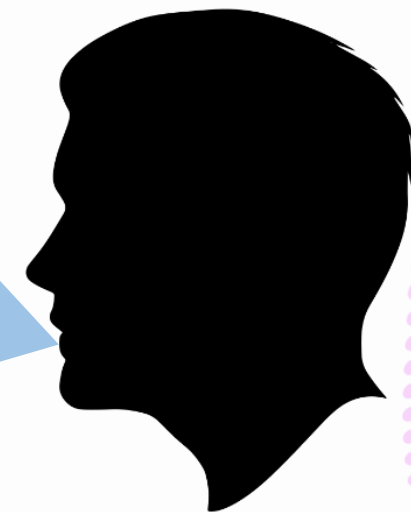

ความหมาย : “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflict of Interests)

แพทริก บอยเออร์ (Patrick Boyer) :

“สถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่รัฐมีผลประโยชน์ส่วนตัวและได้ใช้อิทธิพลหรือจะใช้อิทธิพลของตำแหน่งหน้าที่ไปเพื่อผลประโยชน์ส่วนตัว”

ผาสุก พงษ์ไพจิตร :

“สภาวะซึ่งการกำหนดนโยบายเพื่อผลประโยชน์ของสังคมโดยรวม หรือ การตัดสินใจทางการเมืองถูกแทรกแซงด้วยผลประโยชน์เฉพาะของธุรกิจเอกชน อันทำให้ผลที่ออกมาคือนโยบายที่ให้ผลประโยชน์กับธุรกิจเอกชน บางรายบางกลุ่ม แต่สังคมโดยรวมเสียประโยชน์”

สรุปความหมายของหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์

สำนักงาน ป.ป.ช. ได้ให้นิยามความหมายของคำว่า “การขัดกันแห่งผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่รัฐ (Conflict of Interest) หมายถึง การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ตกอยู่ในฐานะเป็นผู้มีส่วนได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติห้ามไว้ และเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นยังได้เข้าไปพิจารณาดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็นการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในกิจการของรัฐเพื่อประโยชน์ของรัฐ

แต่เมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้พิจารณาได้มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปแอบแฝงหรือนำประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ

ซึ่งรวมถึงการนำเอาการมีส่วนได้เสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือการมีผลประโยชน์แอบแฝงหรือการนำความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้าไปเกี่ยวข้องในการตัดสินใจในการดำเนินการใด ๆ ตามอำนาจหน้าที่ของการดำเนินงานที่เป็นกิจการส่วนรวมของรัฐ

เจตนาารมณ์ของหลักการช้ดกัันแห่งผลประโยชน์

เจตนาารมณ์

- 1 เพื่อให้การจ้ดท้าบริการสาธารณณะของรัฐเป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสม
- 2 เพื่อป้องกันความเสี่ยหายที่เกิดจากสถานการณ้ที่เป็นการช้ดกัันแห่งผลประโยชน์
- 3 เพื่อเป็นหลักการในการป้องกันและปราบปรามการทุจจริต

บ่อเกิดแห่งปัญหาการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์ส่วนรวม

ปัญหาการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวกับประโยชน์ส่วนรวม เกิดจากปัญหา 3 องค์ประกอบร่วมกัน ได้แก่

องค์ประกอบแรก

มีผลประโยชน์ส่วนตัว
(Private/personnel Interest)

องค์ประกอบที่ 2

มีหน้าที่และความรับผิดชอบ
ตามกฎหมาย
(Public/Official Duty
and Responsibility)

องค์ประกอบที่ 3

มีการแทรกแซงการใช้
ดุลยพินิจในการตัดสินใจ
(Interfering with Objective
Judgement)

องค์ประกอบของหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์

1

ต้องมีการขัดกัน
ระหว่าง
ผลประโยชน์
ส่วนตนกับ
ผลประโยชน์
ส่วนรวม

2

ต้องเป็นกรณีที่
บุคคลนั้นมีอำนาจ
หน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
กับผลประโยชน์
ของส่วนรวม
อยู่ด้วย

3

บุคคลนั้น ๆ
จะเป็นบุคลากร
ในภาครัฐ หรือ
ภาคเอกชนก็ได้

4

ประโยชน์
ส่วนตัวนั้น
อาจจะเป็น
ผลประโยชน์
ในรูปทรัพย์สิน
หรือประโยชน์
อื่นใดก็ได้

องค์ประกอบของหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์

5

ประโยชน์
ส่วนตัวนั้น
ให้หมายความ
รวมถึงประโยชน์
ของบุคคลอื่น
ที่ถือว่าเป็น
ประโยชน์
ส่วนตัวด้วย

6

การกระทำที่เป็น
การขัดกัน
แห่งผลประโยชน์
มิได้หมายความว่า
มีการทุจริต
คอร์รัปชัน
เสมอไป

7

การขัดกันแห่ง
ผลประโยชน์
โดยหลักการ
พื้นฐานเป็น
เรื่องศีลธรรม
คุณธรรม
จริยธรรม

8

ความผิดเกี่ยวกับ
เรื่องการขัดกันแห่ง
ผลประโยชน์อาจ
เป็นได้ทั้งการกระทำ
ที่เป็นความผิดใน
ตัวเอง (Mala in Se)
หรือเป็นความผิด
เพราะกฎหมายห้าม
(Mala Prohibita)

ลักษณะของหลักการขัดกันแห่งผลประโยชน์

1

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

2

การทำธุรกิจกับตัวเอง
หรือเป็นคู่สัญญา

3

การทำงานหลังจาก
ออกจากตำแหน่งสาธารณะ
หรือหลังเกษียณ

4

การทำงานพิเศษ

5

การรู้ข้อมูลภายใน

6

การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อ
ประโยชน์ส่วนตัว

7

การนำโครงการสาธารณะลงในเขต
เลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง

8

การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์
แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

9

การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการ
ตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือ
หน่วยงานของรัฐอื่น

10

รูปแบบอื่น ๆ

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits)
ซึ่งผลประโยชน์ต่าง ๆ ได้แก่ ทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้

และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ได้ส่งผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

1. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ

การรับสินบน

1

ผู้เรียกรับสินบนเป็น...

- เจ้าพนักงานตามกฎหมายป.ป.ช. ผิด ม.173 ของกฎหมาย ป.ป.ช.
- เจ้าพนักงานตามป.อาญา ผิด ม.149 ของป.อาญา

2

ผู้เรียกรับสินบนก่อนได้รับแต่งตั้งเป็น...

- เจ้าพนักงานตามกฎหมาย ป.ป.ช. ผิด ม.174 ของกฎหมาย ป.ป.ช.
- เจ้าพนักงานตามป.อาญา ผิด ม.150 ของป.อาญา

3

ผู้ให้สินบนแก่...

- เจ้าพนักงานตามกฎหมาย ป.ป.ช. ผิด ม.176 ของกฎหมาย ป.ป.ช.
- เจ้าพนักงานตามป.อาญา ผิด ม.144 ของป.อาญา

4

ตัวกลางเรียกรับสินบนเพื่อจูงใจ...

- เจ้าพนักงานตามกฎหมาย ป.ป.ช. ผิด ม.175 ของกฎหมาย ป.ป.ช.
- เจ้าพนักงานตามป.อาญา ผิด ม.143 ของป.อาญา

คดี สิบบนข้ามชาติ

นาง จ.
ผู้ว่าการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.)

อนุมัติ จัดโครงการ
เทศกาลภาพยนตร์นานาชาติกรุงเทพฯ
ปี 2546 - 2549

ข้อประมุข

ติดต่อ กลุ่มธุรกิจ ก. ชาวต่างชาติ และแนะนำให้

จัดตั้งบริษัทหลาย ๆ บริษัท
เพื่อเข้าทำสัญญาจ้างเกี่ยวกับการจัดงาน
เทศกาลภาพยนตร์นานาชาติ กับ ททท.

โดยตกลงผลประโยชน์
10-20% ของแต่ละสัญญา

ทำสัญญา

ช่วยเหลือให้กลุ่มธุรกิจ ก. ชาวต่างชาติ หรือบริษัทอื่นที่กลุ่มธุรกิจ ก. อำพรางขึ้น
ได้สิทธิจัดงานเทศกาลภาพยนตร์นานาชาติกรุงเทพฯ ปี 2546 - 2549

สิบบน

กลุ่มธุรกิจ ก. **โอนเงินและสิ่งจ่ายซีก**
เข้าบัญชีของ **บุตรสาวนาง จ.**

กว่า 62 ล้านบาท

บุตรสาว

สิบบนให้สิทธิจัดงาน

เทศกาลภาพยนตร์นานาชาติกรุงเทพฯ ปี 2546-2549

คำพิพากษา...

นาง จ. ทุจริตและแสวงหาประโยชน์จากโครงการที่กำหนด โดยช่วยเหลือให้กลุ่มธุรกิจ ก. ชาวต่างชาติ หรือบริษัทอื่นที่กลุ่มธุรกิจ ก. อำพรางขึ้น ให้ได้สิทธิทำสัญญา กับ ททท. ส่วนแต่เป็นสัญญาที่ผู้รับจ้าง ไม่มีความเชี่ยวชาญและไม่มีประสบการณ์ทำงานอันขัดต่อข้อบังคับของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ว่าด้วยการพัสดุ เมื่อ ททท. จ่ายเงินค่าจ้างให้กลุ่มธุรกิจ ก. แล้ว กลุ่มธุรกิจ ก. โอนเงินและสิ่งจ่ายซีก เข้าบัญชีบุตรสาว

การกระทำของ นาง จ. มีความผิด ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2542 มาตรา 12 และ พ.ร.บ. ว่าด้วยความผิดในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. 2502 มาตรา 6, 11 จำนวน 11 กระทง ๆ ละ 6 ปี **รวมจำคุก 66 ปี** ให้จำคุกสูงสุดเป็นเวลา 50 ปี

บุตรสาว มีความผิดฐานผู้สนับสนุน นาง จ. ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 86 จำนวน 10 กระทง ๆ ละ 4 ปี **รวมจำคุก 40 ปี**

คณะกรรมการธุรกรรม (สำนักงาน ปปง.) ได้มีคำสั่ง ที่ ย.97 /2564 อาัยดทรัพย์สิน ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดไว้ชั่วคราว จำนวน 500,000 ดอลลาร์สหรัฐ จากบัญชีธนาคารต่างประเทศของบุตรสาว

คดีทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข

• จับในอดิต •

15 ก.ย. 2541

‘รักเกียรติ สุขธนะ’

ลาออก รมว.สาธารณสุข

สยบข่าวทุจริตยา

www.komchadluek.net kom_chad_luek กมชัดลึก

คมชัดลึก

คดีทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข

- 1. ยกเลิกประกาศราคากลางยา** แล้วไม่จัดทำประกาศราคากลางยาฉบับใหม่ทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์ต่อเอกชน และภาครัฐต้องซื้อยาแพงเกินความเป็นจริง
- 2. สั่งการ จูงใจ ชี้นำ หรือสั่งการให้พรรคพวกของตนเองไปดำเนินการจูงใจ** ให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาล และแพทย์หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ จัดซื้อยาและเวชภัณฑ์จากบริษัทเอกชนที่เป็นพรรคพวกของตนเอง
- 3. เรียกรับเงิน** จากบริษัทเอกชนที่ขายยาและเวชภัณฑ์ที่เข้าเป็นคู่สัญญานั้น จำนวน 5,000,000 บาท

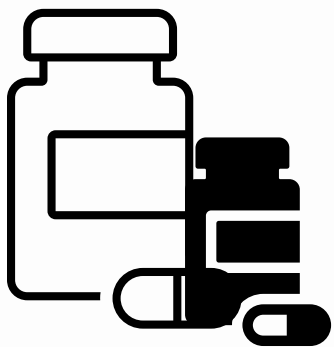

คดีทุจริตการจัดซื้อยาและเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข

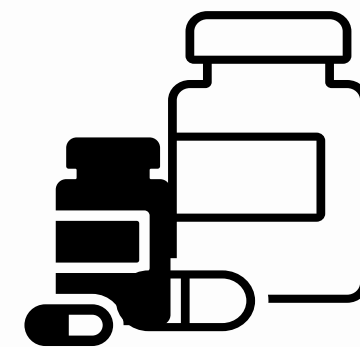
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีคำพิพากษาว่ามีความผิดตาม

ป.อาญา ม.149 : ผู้ใดเป็นเจ้าของพนักงาน ... เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือ ไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในตำแหน่งไม่ว่าการนั้นจะชอบ หรือมิชอบด้วยหน้าที่

(เมื่อการกระทำดังกล่าวเป็นความผิดตาม ม. 149 ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว จึงไม่ปรับบทลงโทษ ม. 157 ซึ่งเป็นบททั่วไปอีก)

ลงโทษจำคุก 15 ปี

กรณีเรียกรับเงินเพื่อช่วยเหลือในการดำเนินคดี

ขณะเกิดเหตุ จำเลยดำรงตำแหน่งอัยการจังหวัดประจำกรม สำนักงานอัยการจังหวัด ย. รับผิดชอบงานดำเนินคดีแพ่งและงานดำเนินคดีอาญาที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย จึงเป็นเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ในการดำเนินคดีและฟ้องผู้ต้องหาต่อศาลจังหวัด รวมถึงมีอำนาจหน้าที่ให้ความเห็นสั่งฟ้องหรือสั่งไม่ฟ้องในฐานะพนักงานอัยการเจ้าของสำนวน เป็นเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการดำเนินคดี ตามพระราชบัญญัติพนักงานอัยการ พ.ศ. 2498 และที่แก้ไขเพิ่มเติม จำเลยได้เรียก รับหรือยอมจะรับเงิน จำนวน 100,000 บาท จากนาง ส. เพื่อช่วยเหลือนาย ก. สามี่ไม่ให้ถูกลงโทษจำคุกในคดีข้อหาเมียเสพติดประเภท 1 (แมทแอมเฟตามีน) ไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย

**ศาลพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 201
จำคุก 3 ปี 4 เดือน**

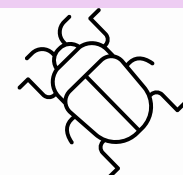

กรณีเรียกเงินในการออกใบรับรองปลอดศัตรูพืชจากผู้ประกอบการ

ขณะจำเลยดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป 6 ทำหน้าที่หัวหน้าด้านตรวจพืชทำเรือ ก. มีหน้าที่ตรวจสอบสินค้าและลงนามในใบรับรองปลอดศัตรูพืชให้แก่บริษัทหรือผู้ประกอบการที่จะส่งสินค้าเกษตรออกนอกประเทศ ในการออกใบรับรองปลอดศัตรูพืชและต้องชำระค่าธรรมเนียมและค่าตรวจสอบศัตรูพืช ในจำเลยได้เรียกเงินจากนาง น. ผู้จัดการบริษัท จ. ที่ยื่นคำขอใบรับรองปลอดศัตรูพืช จำนวน 182 ฉบับ จำนวน 8 ครั้ง รวมเป็นเงิน 1,236,650 บาท ซึ่งได้เสียค่าธรรมเนียม 9,100 บาท และค่าป่วยการ 10,920 บาท รวมเป็นเงิน 20,020 บาท เท่านั้น จึงมีเงินที่เป็นส่วนต่าง 1,216,630 บาท การกระทำของจำเลยจึงเป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองโดยมิชอบเพื่อออกใบรับรองปลอดศัตรูพืชให้แก่บริษัท จ.

ศาลพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 จำคุก 5 ปี

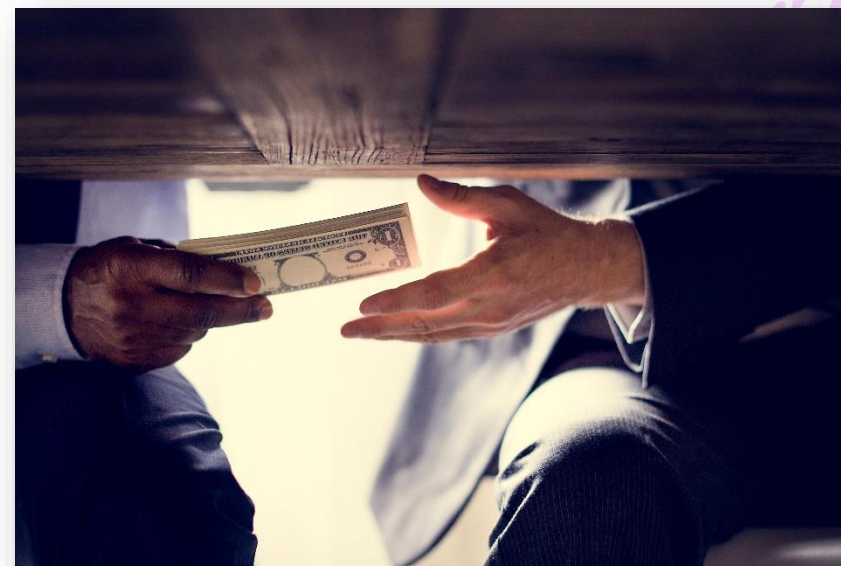

กรณีเรียกรับเงินเพื่อช่วยเหลือไม่ให้ถูกย้าย

ขณะจำเลยดำรงผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการเกี่ยวกับอัตรากำลังทั้งหมดของสำนักงานในเรื่องการบรรจุแต่งตั้ง การเก็บทะเบียนประวัติและเรื่องวินัย รวมทั้งการจัดทำข้อมูลข้าราชการ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริหารงานบุคคลพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย และเลื่อนระดับข้าราชการทั้งหมด รับเงิน 3,000,000 บาท จาก ป. ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการของจังหวัด เพื่อช่วยเหลือให้ ป. ไม่ต้องถูกย้ายออกจากจังหวัดขอนแก่น

การกระทำของจำเลยจึงครบองค์ประกอบความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด สำหรับตนเองโดยมิชอบ เพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 แม้ว่าภายหลังจำเลยจะไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งเพื่อช่วยเหลือ ป. หรือไม่ก็ตาม ก็ถือว่าเป็นความผิดสำเร็จตั้งแต่ขณะที่จำเลยรับเงินดังกล่าวแล้ว ศาลพิพากษาจำคุกจำเลย 6 ปี

การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ :: คดีน้ำมันเขียว ::

ที่มา ...

รัฐบาลมีโครงการ “จำหน่ายน้ำมันดีเซลให้แก่ผู้ประกอบการประมงในน่านน้ำเขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร”

หลักเกณฑ์และเงื่อนไข :

เมื่อเรือบรรทุกน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่มาตรวจสอบและลงลายมือชื่อรับรอง เพื่อใช้เป็นหลักฐานในการยกเว้นภาษี

วัตถุประสงค์ :

เพื่อให้ได้ใช้น้ำมันที่มีคุณภาพ ราคาถูก และป้องกันและปราบปรามการค้าน้ำมันเถื่อน ไม่ให้มีการลักลอบจำหน่ายหรือนำน้ำมันกลับเข้ามาจำหน่ายในราชอาณาจักร

สิทธิประโยชน์สำหรับผู้เข้าร่วมโครงการ :

ผู้ที่นำน้ำมันไปขายที่เขตต่อเนื่องของราชอาณาจักร จะได้รับการยกเว้นภาษีสรรพสามิต

พดุงการณ

นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานตำรวจน้ำ ตำแหน่งผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ
▶ ได้รับการแต่งตั้งเป็นหัวหน้าศูนย์ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับน้ำมันเชื้อเพลิงในโครงการน้ำมันเขียว

กองตำรวจน้ำ มีเรือ 2 ลำ ที่ใช้ในการตรวจตราเรือบรรทุกน้ำมัน ทำให้การตรวจมีความล่าช้าและเรือบรรทุกน้ำมันไม่สามารถไปส่งน้ำมันให้แก่ชาวประมงได้อย่างทั่วถึง

ชาวประมงได้ร้องเรียนปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งกระทรวงพลังงานได้จัดสัมมนาผู้ประกอบการประมงขึ้น โดยได้ข้อสรุปว่าผู้ประกอบการต้องการให้ตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง โดยจะจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงในการเดินทาง ค่าอาหารกินอยู่บนเรือ วันละ 500 บาทต่อคนต่อวัน

สมาคมการประมง ได้นำเงินไปให้ นาย ก. จำนวน 48 ครั้ง รวมเป็นเงิน 3,075,000 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเป็นเบี้ยเลี้ยงของเจ้าหน้าที่

นาย ก. ผู้บังคับการกองตำรวจน้ำ ทำหนังสือขอบคุณไปยังสมาคมการประมง และได้สั่งการให้เจ้าพนักงานตำรวจเดินทางไปกับเรือบรรทุกน้ำมัน

ผลการดำเนินคดี

ศาลมีคำพิพากษา ดังนี้

1. เจ้าพนักงานตำรวจ กองตำรวจน้ำ มีหน้าที่ไปตรวจสอบเรือบรรทุกน้ำมัน ดังนั้น การที่เจ้าพนักงานตำรวจลงเรือบรรทุกน้ำมันไปด้วยตั้งแต่คลังน้ำมันไปถึงเขตต่อเนื่อง จึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ นาย ก. จึงไม่มีสิทธิรับเงินค่าใช้จ่ายใด ๆ จากผู้ประกอบการ
 2. การที่ นาย ก. รับเงินแล้วสั่งการให้ตำรวจเดินทางไปกับเรือเพื่อปฏิบัติหน้าที่ แม้จะนำเงินมาจ่ายเป็นค่าเบี้ยเลี้ยงให้เจ้าหน้าที่ ก็ถือว่าเป็นการรับทรัพย์สินเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่งหน้าที่ ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่
 3. แม้ นาย ก. จะอ้างว่าไม่ได้เรียกรับเงิน และเงินที่ได้รับก็จ่ายให้แก่เจ้าหน้าที่ที่ไปปฏิบัติหน้าที่นั้น ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบได้ เพราะข้อเท็จจริงปรากฏว่า หากได้รับเงิน จึงจะมีเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติหน้าที่
- ▶ เมื่อหน่วยงานไม่มีงบประมาณเพียงพอควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแก้ไข ไม่ใช่รับเงินอันอาจทำให้เอกชนเสียหาย ดังนั้น การกระทำของ นาย ก. จึงเป็นความผิดฐาน **เจ้าพนักงานเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด** สำหรับตนเองหรือผู้อื่น โดยมีชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าจะการนั้นจะชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 149 ซึ่งเป็นบทเฉพาะแล้ว ไม่จำเป็นต้องปรับความผิด มาตรา 157 ที่เป็นบททั่วไปอีก
- การนำสืบของ นาย ก. เป็นประโยชน์แก่การพิจารณามีเหตุบรรเทาโทษ **ให้ลงโทษ จำคุก 96 ปี 288 เดือน และปรับ 48,000 บาท** ซึ่งโทษจำคุก ให้รอการลงโทษไว้ 1 ปี

2. การทำธุรกิจกับตัวเอง หรือ เป็นคู่สัญญา

การทำธุรกิจกับตนเอง (Self - dealing) หรือเป็นคู่สัญญา (Contracts)

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

คำพิพากษาคดีที่ดินรัชดา

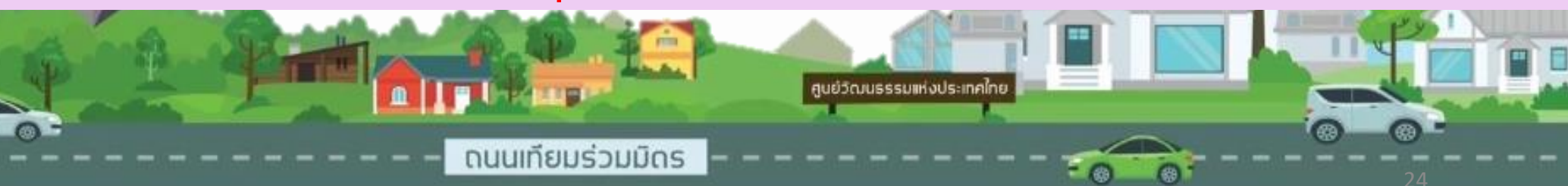
ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ได้มีคำพิพากษาว่า

1. นาย ท. ในฐานะนายกรัฐมนตรี **เป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐมีอำนาจ** กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

2. นาง พ. ซึ่ง**เป็นคู่สมรส**ของนาย ท. **ได้เข้าเป็นคู่สัญญา หรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญา จะซื้อจะขาย และสัญญาซื้อขาย**ที่ดินรัชดา กับกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน

3. นาย ท. รู้เห็น**ยินยอม**ให้ นาง พ. เข้าทำสัญญาซื้อที่ดินพิพาทกับกองทุนฯ ด้วยการลงลายมือชื่อ พร้อมมอบหลักฐานสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเภทข้าราชการการเมือง ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เพื่อประกอบการทำสัญญา ย่อมถือว่าการเข้าทำสัญญานั้นเป็นการกระทำของนาย ท. เอง

ดังนั้น นาย ท. ตำแหน่ง นายกรัฐมนตรี จึงมีความผิดตามมาตรา 100 (1) วรรค 3 และ มาตรา 122 วรรค 1 **ให้ลงโทษ จำคุก 2 ปี**

ถนนเทียมร่วมมิตร

กรณีโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

นาย ก. เกษตรจังหวัด

เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค "การจัดทำแปลงสาธิตระบบการให้น้ำเหนือผิวดิน"

เพื่อจัดซื้อ

- วัสดุอุปกรณ์ระบบน้ำหยด ราคา 1,412,000 บาท และ
- กิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวานปลอดโรค จำนวน 2,400 ต้น ราคา 258,000 บาท

งบประมาณ 1,700,000 บาท

วัตถุประสงค์โครงการฯ

เป็นการจัดทำแปลงสาธิตฯ แบบให้เปล่า เพื่อให้บริการทางวิชาการแก่เกษตรกรโดยไม่เรียกเก็บค่าบริการตลอดระยะเวลา 7 ปีของอายุโครงการ และหลังครบกำหนด 7 ปี ทางราชการจะคืนที่ดินให้กับเจ้าของที่ดิน แต่ไม่มีข้อกำหนดให้ทางราชการต้องยกกรรมสิทธิ์ในวัสดุอุปกรณ์ฯ และพันธุ์ส้มเขียวหวานฯ ให้แก่เจ้าของแปลงที่ดิน

นาย ข. เกษตรอำเภอ ผู้จัดหาที่ดินแปลงสาธิตฯ

ได้ใช้ที่ดินของนาง ส. ภริยา เกษตรจังหวัด เป็นแปลงสาธิตฯ และนาง ส. ได้ให้ความยินยอมให้ใช้ประโยชน์ในที่ดินของตนจัดทำแปลงสาธิตฯ แบบให้เปล่า

นาย ก. เกษตรจังหวัดจึงดำเนินการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ฯ และติดตั้งในที่ดินดังกล่าวตามขั้นตอนของทางราชการ

กรณีโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค

ผลการดำเนินคดี

มาตรา 152 “ผู้ใดเป็นเจ้าของที่ดิน มีหน้าที่จัดการหรือดูแลกิจการใด เขามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับตนเองหรือผู้อื่น เนื่องด้วยกิจการนั้น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท”

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 ไม่มีองค์ประกอบของความผิดหรือมูลเหตุชักจูงใจว่า อันเป็นการเสียหายแก่รัฐหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า นาย ก. เกษตรจังหวัด เป็นผู้จัดทำโครงการส่งเสริมการปลูกส้มเขียวหวานปลอดโรค “การจัดทำแปลงสาธิตระบบการให้น้ำเหนือผิวดิน” โดยดำเนินการตามขั้นตอนของทางราชการตั้งแต่เริ่มจนแล้วเสร็จ ไม่ปรากฏว่ามีขั้นตอนใดที่กระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือมีระเบียบห้ามไว้ ในขั้นตอนของการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และขั้นตอนการตรวจรับ และการติดตั้งก็ไม่ปรากฏว่ามีการฝ่าฝืนระเบียบข้อบังคับเกิดขึ้น แต่พื้นที่แปลงสาธิตเป็นของนาง ส. ภริยานาย ก.

แม้การจัดหาที่ดินแปลงสาธิตนาย ข. เกษตรอำเภอเป็นผู้จัดหาที่ดินและเกษตรกรได้รับประโยชน์จากแปลงสาธิตก็ตาม นาย ก. ก็ไม่อาจปฏิเสธความรับผิดชอบของตนได้ เพราะเกิดความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมขึ้น ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับจริยธรรมของผู้มีตำแหน่งหน้าที่และมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด การนำที่ดินของนาง ส. มาดำเนินการโดยมีการนำวัสดุอุปกรณ์และกิ่งพันธุ์ส้มเขียวหวานปลอดโรคมาลงในที่ดิน ที่ดินของนาง ส. ย่อมได้รับประโยชน์อยู่ในตัวโดยปริยาย เมื่อ นาย ก. เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่กำกับดูแลกิจการโครงการดังกล่าว ถือว่านาย ก. เขามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์สำหรับภริยานเนื่องด้วยกิจการนั้น นาย ก. จึงมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 152 (ตามคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 8823/2559)

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ

การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post – employment)

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐพ้นจากตำแหน่งสาธารณะ และไปทำงานในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกันหรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยบุคคลผู้เคยดำรงตำแหน่งในสาธารณะมาก่อน มักจะ รู้ข้อมูลความลับ ขั้นตอนวิธีการทำงาน มีอิทธิพลต่อเจ้าหน้าที่ที่ยังดำรงตำแหน่งอยู่ และใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทและตนเอง

3. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะหรือหลังเกษียณ

นอกจากนี้อาจมีข้อสงสัยได้ว่า ขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ได้มีการเอื้อประโยชน์ให้กับภาคเอกชน หรือมีการปฏิบัติหน้าที่ไป โดยไม่ถูกต้องเพื่อเอกชนนั้น และเมื่อพ้นจากตำแหน่งก็จะ **ได้รับการตอบแทนคืนจากภาคเอกชน** ซึ่งในกรณีนี้อาจเป็น **การเรียกรับสินบน** ซึ่งเป็นความผิดตามกฎหมายอาญา

กรณีตัวอย่าง : การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งสาธารณะ หรือหลังเกษียณ

กรณีตัวอย่าง

- ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงสาธารณสุขไปเป็นผู้บริหารให้กับบริษัทผลิตยาหลังเกษียณอายุราชการ
- ผู้บริหารระดับสูงของกรมประชาสัมพันธ์ไปเป็นผู้บริหารให้กับบริษัทผลิตรายการโทรทัศน์ซึ่งเป็นคู่สัญญากับกรมประชาสัมพันธ์
- การที่ผู้บริหารหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เกษียณแล้วใช้อิทธิพลที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานรัฐ รับเป็นที่ปรึกษาให้บริษัทเอกชนที่ตนเคยติดต่อประสานงาน โดยอ้างว่าจะสามารถติดต่อกับหน่วยงานของรัฐได้อย่างราบรื่น

4. การทำงานพิเศษ

การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)

- การตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือองค์การสาธารณะที่ตนสังกัด
- การรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการ โดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่

กรณีตัวอย่าง : การทำงานพิเศษ

กรณีตัวอย่าง

- เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร **รับจ้างทำบัญชี** และยื่นแบบแสดงรายการให้บริษัทที่ต้องถูกตรวจสอบ
- ผู้จัดการโรงพิมพ์ของรัฐ **ตั้งบริษัท** เอกชนเกี่ยวกับการพิมพ์
- เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการ **รับจ้างเป็นที่ปรึกษา** โครงการ เพื่อให้บริษัทเอกชนที่ว่าจ้างนั้นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าบริษัทคู่แข่ง
- การที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไป**รับงานพิเศษ**อื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

คดีพิธีกรรายการชิมไป บ่นไป

นาย ส. ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี ได้ร่วมเป็นพิธีกรในรายการ “ชิมไป บ่นไป” ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ITV และรายการอื่น ๆ ของบริษัท A อันเป็นบริษัทของเอกชนที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไร ทั้งก่อนเข้ารับตำแหน่งและหลังจากเข้ารับตำแหน่งเป็นนายกรัฐมนตรีแล้วการที่เจ้าหน้าที่รัฐไม่ทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ แต่เอาเวลาไป**รับงานพิเศษ**อื่น ๆ ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

ตาม รัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2550 ม.267 บัญญัติไว้ว่า นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์การที่ดำเนินธุรกิจ โดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใดก็ได้ด้วย

คำพิพากษาคดีพิธีกรรายการชิมไป บ่นไป

ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า หลังจากนาย ส. เข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรี แล้ว ยังคงเป็นพิธีกรรายการดังกล่าวอยู่ ให้แก่บริษัท A เมื่อพิเคราะห์ถึงกิจการที่บริษัท A ได้กระทำร่วมกับผู้ถูกร้องมาโดยตลอดเวลาหลายปี โดยบริษัท A ทำเพื่อมุ่งค้าหากำไร มิใช่เพื่อการกุศลสาธารณะ และ นาย ส. ก็ได้รับค่าตอบแทนอย่างสมฐานะและภารกิจ

ดังนั้น การกระทำและนิติสัมพันธ์ดังกล่าว จึงอยู่ในขอบข่ายของมาตรา 267 แห่งรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. 2550

ศาลจึงวินิจฉัยว่า นาย ส. กระทำการอันต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 267 มีผลให้

ความเป็นรัฐมนตรีของนาย ส. นายกรัฐมนตรี สิ้นสุดลง

เป็นการเฉพาะตัว

5. การรู้ข้อมูลภายใน

การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information)

เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาผลประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

กรณีตัวอย่าง : การรู้ข้อมูลภายใน

กรณีตัวอย่างที่ 1

- เจ้าหน้าที่ของรัฐรู้ข้อมูลโครงการตัดถนนเข้าหมู่บ้าน จึงบอกให้ญาติพี่น้องไปซื้อที่ดินบริเวณโครงการดังกล่าว เพื่อขายให้กับราชการในราคาที่สูงขึ้น

กรณีตัวอย่างที่ 2

- การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการขายโทรคมนาคม ได้ทราบคุณลักษณะเฉพาะ (Spec) ของวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการวางโครงข่ายโทรคมนาคม แล้วแจ้งข้อมูลให้กับบริษัทเอกชนที่ตนรู้จักเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล

คดีทุจริตสอบข้าราชการครู

นาย A. เป็นข้าราชการครู ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่โรงเรียนตั้งใจดี
และ นาย B. เป็นข้าราชการครู ตำแหน่ง อาจารย์ใหญ่ โรงเรียนเรียนดี
นาย A. และนาย B. ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการ มีหน้าที่ควบคุม
ดูแล กำกับ และอำนวยความสะดวกสอบ **เป็นกรรมการสอบภาคความเหมาะสมกับตำแหน่ง
หรือสัมภาษณ์ (ภาค ค.)** ในการสอบแข่งขันเพื่อบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็น
ข้าราชการครูในหน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดปราจีนบุรี

นาย A และ นาย B **ได้ล่วงรู้ข้อสอบวิชาความรู้ความสามารถทั่วไป (ภาค ก.)
และวิชาความรู้ความสามารถที่ใช้เฉพาะตำแหน่ง (ภาค ข.)** และได้ปฏิบัติหน้าที่โดย
ทุจริต นำข้อสอบ ภาค ก. และ ภาค ข. ซึ่งเป็นความลับในราชการออกเปิดเผย
จัดจำหน่ายแจก และกระทำด้วยประการใดอันมิชอบด้วยหน้าที่ ให้แก่ผู้สมัคร
สอบแข่งขันได้ล่วงรู้ความลับนั้น โดยแสวงหาประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วย
กฎหมาย

คำพิพากษาของศาลคดีทุจริตสอบข้าราชการครู

ประเด็นปัญหา คือ นาย A. และ นาย B. เป็นเจ้าพนักงานหรือไม่ ?

ข้อเท็จจริง คือ นาย A และนาย B **ได้รับการแต่งตั้ง**เป็นกรรมการสอบความเหมาะสมกับตำแหน่ง (สอบสัมภาษณ์) ย่อมถือว่านาย A และนาย B **เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ในการสอบครั้งนี้**

แม้ นาย A และ นาย B จะเป็นเพียงกรรมการสัมภาษณ์ก็ตาม แต่การเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ในการสอบย่อมครอบคลุมตั้งแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้ง จนถึงวันที่การสอบเสร็จสิ้น หากใช่เป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่เฉพาะในช่วงการสอบสัมภาษณ์เท่านั้น

ดังนั้น การที่ นาย A และ นาย B มีเจตนาทุจริต ร่วมกันนำข้อสอบซึ่งเป็นความลับทางราชการไปเปิดเผยเพื่อแสวงหาประโยชน์สำหรับตนเองและผู้อื่นโดยมิชอบ และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เข้าสอบแข่งขันคนอื่น ๆ รวมถึงสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ

ศาลพิพากษาลงโทษ ตาม ป.อาญา ม. 157 และ ม. 164 ลงโทษจำคุก คนละ 5 ปี

6. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

(Using your employer's property for private advantage)

เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ให้ผู้อื่นบังคับบัญชาไปทำงานส่วนตัว

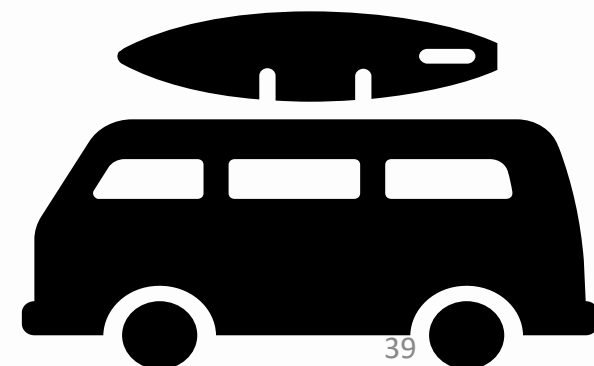
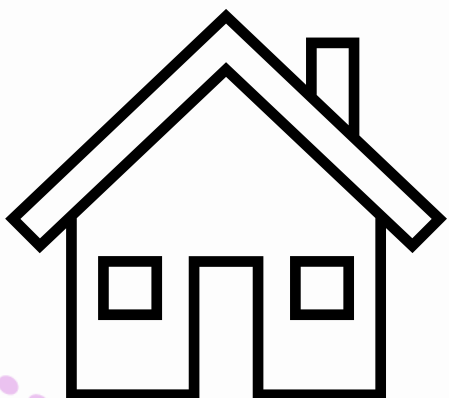

กรณีตัวอย่าง : การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตให้ใช้รถยนต์ส่วนบุคคลกลางของสถานพินิจฯ จึงเป็นเจ้าพนักงานซึ่งมีหน้าที่จัดการหรือรักษา
รถยนต์ส่วนบุคคลซึ่งเป็นทรัพย์สินของสถานพินิจฯ ได้มีคำสั่งให้พนักงานขับรถใช้รถยนต์
ส่วนบุคคลรับส่งระหว่างที่พักกับที่ทำงานเป็นประจำ และให้พาไปทำธุระส่วนตัวในวันหยุด

ศาลพิเคราะห์แล้วเห็นว่า การกระทำดังกล่าวเป็นการทุจริตต่อหน้าที่ ฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการหรือรักษาทรัพย์สินใด ๆ
ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐ และเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตาม ป.อาญา ม. 151 และ ม. 157

จึงพิพากษาให้จำคุก 5 ปี

กรณีตัวอย่าง : การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

เหตุการณ์นี้ปรากฏเป็นข่าวเมื่อวันที่ 19 เมษายน 2564 โดย พล.ต.ต.ยิ่งยศ เทพจำนงค์ โฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ระบุว่า จากกรณีที่โซเชี่ยลมีเดียแชร์คลิปในแอปพลิเคชัน Tiktok เป็นคลิปหญิงสาวถ่ายกับเฮลิคอปเตอร์ มีตราสัญลักษณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ก่อนขึ้นไปนั่งภายในเครื่องบิน ถ่ายให้เห็นบรรยากาศภายในเฮลิคอปเตอร์ เห็นนักบินที่แต่งกายคล้ายเครื่องบินของตำรวจ และถ่ายเห็นทิวทัศน์สวยงามจากมุมสูง พร้อมติดแฮชแท็ก ความสุข HAPPYDAY HAPPYLIFE โดยล่าสุดหญิงสาวคนดังกล่าวลบคลิปออกจากแอปพลิเคชันแล้ว

จากการตรวจสอบ พบว่าเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อ 29 กันยายน 2562 โดยตำรวจรายนี้คือ พ.ต.ท.อ เป็นหน้าห้องของอดีตรอง ผบช.ภ.4 โดยวันดังกล่าวไปราชการกับผู้บังคับบัญชา แต่มีภรรยาติดตามไปด้วย จึงให้ภรรยาเดินทางร่วมคณะด้วย

**โดยผลระบุว่า พบว่ามีความผิดจริง
จึงสั่งลงโทษ พ.ต.ท.อ ฐานประพฤติตนไม่เหมาะสม
ให้กักยามกระทางละ 7 วัน รวมอีกเรื่องหนึ่งเป็น 2 กระทาง
จำนวน 14 วัน**

กรณีตัวอย่าง : การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตัว

ขณะจำเลยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน บ. ได้รับคำสั่งให้เป็นคณะกรรมการเบิกถอนเงินเพื่อนำมาจ่ายค่าอาหารกลางวันของโรงเรียน และนำมาดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง แต่อาศัยตำแหน่งหน้าที่เบียดบังเงินโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนไปเป็นของตนโดยทุจริต รวมจำนวน 904,060.18 บาท เป็นการกระทำที่ขาดคุณธรรม จริยธรรม และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมาย ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ พฤติการณ์แห่งคดีนี้ว่าเป็นเรื่องร้ายแรง และเพื่อไม่ให้เป็นเยี่ยงอย่างที่ไม่ดีแก่ข้าราชการทั่วไป จึงไม่รอกาลลงโทษ

ศาลพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 147 ลงโทษจำคุก 50 ปี และให้คืนเงินที่ได้เบียดบังไปให้แก่โรงเรียน บ.

การนำทรัพย์สินของราชการไปใช้ในงานแต่งงานลูกสาว

จุดเริ่มต้นของคดี

กลุ่มบุคลากร ผู้ริทวชิรพยาบาล

ประกอบด้วยแพทย์และบุคลากรของ
วชิรพยาบาล ได้ยื่นเรื่องกล่าวหาต่อ
คณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่านายแพทย์ ช.
เมื่อครั้งดำรงตำแหน่ง คณบดี
คณะแพทยศาสตร์ วชิรพยาบาล ได้ใช้
บุคลากรและทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยฯ
ในการจัดงานมงคลสมรสของบุตรสาว
ของตน เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2554
ที่บ้านพักส่วนตัว รวมถึงใช้สถานที่
เตรียมการจัดงานในวันที่ 10 และ 12
มกราคม 2554 โดยมีพฤติการณ์ดังนี้

- ประกอบด้วย
- เก้าอี้พร้อมปลอก จำนวน 100 ตัว
 - กระดาษต้นไม้

สั่งให้หัวหน้าธุรการฝ่ายบริหารงานทั่วไป
ซึ่งมีหน้าที่จัดเตรียมสถานที่ในงานต่าง ๆ
ของคณะแพทยศาสตร์ฯ ให้ไปช่วยจัดเตรียมงาน
แต่งงานบุตรสาวของตน และให้นำ
ทรัพย์สินของคณะแพทยศาสตร์ฯ
ไปใช้จัดงาน

ยินยอมให้นำรถยนต์ส่วนกลางของคณะแพทยศาสตร์ฯ
ไปใช้บรรทุกทรัพย์สินดังกล่าวและขนส่งเจ้าหน้าที่ของ
คณะแพทยศาสตร์ฯ ไปที่บ้านของจำเลย จำนวน 4 คัน ดังนี้

- รถกระบะ จำนวน 3 คัน
- รถตู้ จำนวน 1 คัน

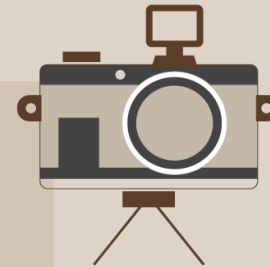
03

02

สั่งให้เจ้าพนักงานโสตทัศนศึกษา คณะแพทยศาสตร์ฯ
นำทรัพย์สินของคณะแพทยศาสตร์ฯ ไปติดตั้งใช้
ในงาน ดังนี้

- กล้องวิดีโอ จำนวน 2 เครื่อง
- โทรทัศน์ จำนวน 1 เครื่อง
- สายสัญญาณ จำนวน 1 ชุด
- ขาดังกล้องมอเนเตอร์ จำนวน 2 เครื่อง
- กล้องถ่ายรูป จำนวน 2 ตัว
- ชุดสวิตเซอร์ (ชุดควบคุม) จำนวน 1 ชุด
- เครื่องเล่นและบันทึกดีวีดี จำนวน 1 เครื่อง

01

ผลการดำเนินคดี

1. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ชี้มูลความผิดให้ดำเนินคดี เมื่อวันที่ 10 กันยายน 2556
2. พนักงานอัยการฝ่ายคดีพิเศษ 2 เป็นโจทก์ยื่นฟ้องอดีตคณบดีฯ เป็นจำเลยในความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานมีหน้าที่ซื้อ ทำ จัดการ หรือ รักษาทรัพย์สินใด ๆ ใช้อำนาจในตำแหน่งโดยทุจริตอันเป็นการเสียหายแก่รัฐและเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 151 และ 157
3. ศาลอาญา พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การกระทำของจำเลยถือว่าทุจริตในตำแหน่งหน้าที่ **พิพาทฯ จำคุก 5 ปี ปรับ 2 หมื่นบาท** แต่จำเลยให้การรับสารภาพเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา คดีโทษให้หนึ่งคงจำคุกเหลือ 2 ปี 6 เดือน ปรับ 1 หมื่นบาท แต่จำเลยสำนึกผิด ได้ชดเชยค่าเสียหายทันที ประกอบกับเป็นแพทย์ทำคุณประโยชน์ต่อสังคม และไม่เคยต้องโทษมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอลงอาญา 2 ปี

7. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง

การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ทางการเมือง (Pork - barreling) เป็นการที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเอง หรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

กรณีตัวอย่าง : การที่นักการเมืองในจังหวัด ขอเพิ่มงบประมาณเพื่อทำโครงการตัดถนนหรือสร้างสะพานในจังหวัด โดยใช้ชื่อหรือนามสกุลตนเองเป็นชื่อสะพานและถนนนั้น เพื่อแสดงความเป็นเจ้าของสิ่งสาธารณะ

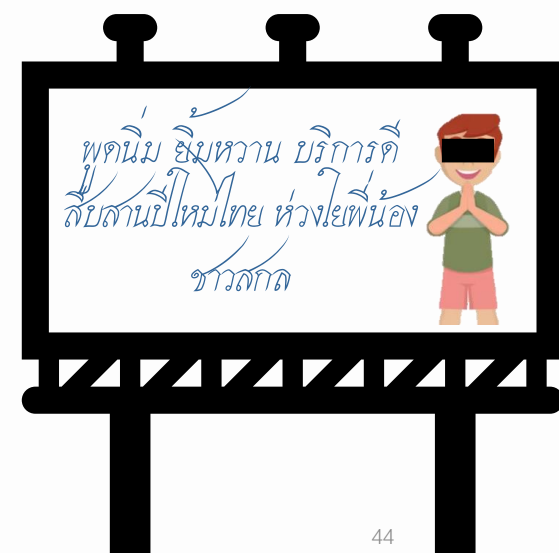

คดีใช้งบหลวงทำป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล

สตง. ตรวจสอบงบการเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร พบว่า นายก้องการบริหารส่วนจังหวัดสกลนคร ได้เบิกจ่ายเงินงบประมาณเป็นค่าจ้างจัดทำป้ายผ้าไวเนิลประชาสัมพันธ์ จำนวน 3 ผืน ที่มีข้อความว่า “พุดนิม ยิมหวาน บริการดี สืบสานปีใหม่ไทย ห่วงใยพี่น้องชาวสกล” พร้อมชื่อ ตำแหน่ง และรูปของตนเอง เป็นเงิน 30,240 บาท เพื่อประชาสัมพันธ์โครงการจัดงานประเพณีสงกรานต์

เป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท 0808.2/ว 2025 ลว. 20 มิ.ย. 2549 เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2550 ของอปท. ข้อ 4

ที่กำหนดว่า การจัดทำงบประมาณตามแผนงานหรือโครงการของอปท. ควรให้ความสำคัญในการจัดทำโครงการที่ใช้จ่ายงบประมาณในลักษณะที่ตอบสนองความต้องการและแก้ไขปัญหาของประชาชนได้อย่างจริง ไม่สมควรตั้งงบประมาณในลักษณะฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น หรือ
ตั้งงบประมาณในลักษณะเป็นการประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล

คดีใช้บหลวงทำป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล

อบจ. ตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด โดยมีข้อสรุปว่าไม่เอาผิดนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และได้ส่งรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงไปยัง กรมบัญชีกลาง

กรมบัญชีกลาง มีความเห็นว่า รูปแบบและข้อความของป้าย เป็นลักษณะของการประชาสัมพันธ์ตนเอง ซึ่งไม่ได้แสดงถึงรูปแบบของงานและกำหนดระยะเวลาการจัดงาน อีกทั้งไม่มีภาพกิจกรรมที่สามารถสื่อถึงกิจกรรมการจัดงานประเพณีสงกรานต์ได้ จึงมีคำสั่งให้ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้อุทธรณ์คำสั่งของกรมบัญชีกลาง ไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาอุทธรณ์แล้ว วินิจฉัยยืนตามความเห็นของกรมบัญชีกลาง

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จึงฟ้องคดีต่อศาลปกครองขอให้ศาลมีคำพิพากษา หรือมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งของกรมบัญชีกลาง

บทสรุปคดีใช้บหลวงทำป้ายเพื่อประชาสัมพันธ์ส่วนบุคคล

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

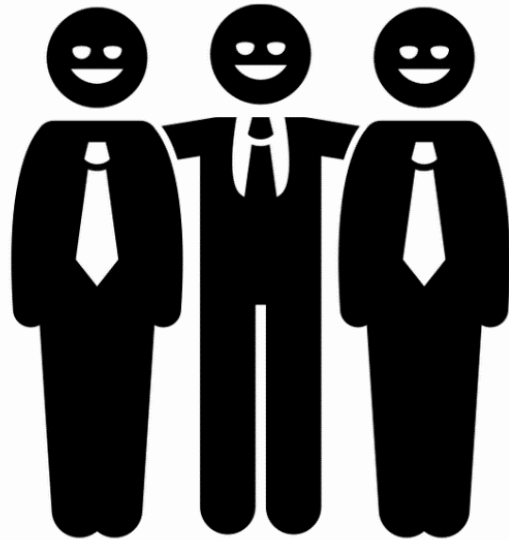
ตาม พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. 2539

คดีหมายเลขแดงที่ 0.185/2559

8. การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่าระบบอุปถัมภ์พิเศษ

- การอนุมัติแต่งตั้งคู่สมรสหรือลูกเข้มารับตำแหน่งสำคัญ ๆ ในหน่วยงาน
- การใช้อำนาจแต่งตั้งหรือเลื่อนชั้นอย่างไม่เป็นธรรม
- การคัดสรร คัดเลือกบุคลากรอย่างไม่โปร่งใส

กรณีตัวอย่าง : การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

กรณีตัวอย่างที่ 1

นาย A. เป็นหนึ่งในกรรมการสรรหา ซึ่งมีอำนาจหน้าที่สรรหาหรือคัดเลือกผู้สมัครเพื่อจะมาดำรงตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง และ ภรรยาของนาย A ได้สมัครเข้ารับการสรรหาในตำแหน่งดังกล่าวด้วย กรณีเช่นนี้ นาย A ในฐานะกรรมการสรรหา ย่อมมีหน้าที่คัดสรรผู้ที่เหมาะสมและดีที่สุดเพื่อมาดำรงตำแหน่ง แต่นาย A มีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่ด้วยในขณะเดียวกัน

สถานการณ์เช่นนี้ ประชาชนย่อมระแวงสงสัยได้ว่า นาย A จะไม่ใช่ดุลยพินิจเลือกผู้ที่เหมาะสมและดีที่สุดเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

กรณีตัวอย่าง : การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

โจทก์ฟ้อง :

นาย ธ. จำเลยที่ 1 ขณะนั้นในฐานะอธิบดี ดีเอสไอ ได้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ด้วยการโยกย้ายโจทก์ ซึ่งขณะนั้นเป็น ผบ.สำนักคดีทรัพย์สินทางปัญญา ดีเอสไอ ไปเป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะคดี ซึ่งมีระดับต่ำกว่าตำแหน่งเดิมอันเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ศาลชั้นต้น พิพากษาว่า

นาย ธ. จำเลยที่ 1 มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ให้จำคุก 2 ปี

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็น

นาย ธ. มีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 ประกอบ 83 ให้จำคุก 2 ปี แต่เนื่องจากนาย ธ. รับราชการมาหลายปี เคยทำคุณงามความดีต่อบ้านเมือง ไม่เคยต้องโทษจำคุกมาก่อน เห็นสมควร **รอกการลงโทษ** จำคุกให้แก่ นาย ธ. **2 ปี** ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามชั้นต้น

กรณีตัวอย่าง : การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง

ศาลฎีกาวินิจฉัย... เห็นว่า

นาย ธ. เสนอย้ายใจทักด้วยความเห็นขัดแย้งในสำนวนคดี ซึ่งการเสนอย้ายนั้นไม่ได้เป็นไปตามกฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้อง โดยการเสนอย้ายใจทักไปดำรงตำแหน่งที่ต่ำกว่าเดิมก็เห็นได้ว่าเป็นการใช้อำนาจกลั่นแกล้งทางส่วนตัว มากกว่าที่จะคำนึงถึงประโยชน์ราชการ จึงเป็นการกระทำผิดตามฟ้องของใจทัก และพฤติการณ์นับว่าเป็นเรื่องร้ายแรงไม่สมควรให้รอการลงโทษ

จึงพิพากษาแก่เป็น จำคุก เป็นเวลา 1 ปี โดยไม่รอลงอาญา

การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือข่ายหรือพวกพ้อง ▶ กรณีการก่อสร้างสะพานแขวน

เทศบาล ก. ได้รับงบประมาณในการก่อสร้างสะพานแขวนข้ามแม่น้ำ โดยขอให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองออกแบบและตรวจสอบรับรองแบบแปลนก่อสร้างสะพาน และขอบุคลากรเข้าช่วยเหลือในการปฏิบัติงานโครงการ

สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง มอบหมาย นาย ข. วิศวกรโยธาชำนาญการพิเศษ มาร่วมเป็นกรรมการประกวดราคา (e-Auction) และเป็นวิศวกรผู้ออกแบบสะพาน

เทศบาล ก. ได้ทำสัญญาจ้างเหมาโครงการก่อสร้างสะพาน กับ บจก. D ซึ่งได้ดำเนินการก่อสร้างสะพานแล้วเสร็จ และมีการตรวจรับงานเรียบร้อย

สะพานได้พังถล่มลงมา เป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต และได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก

ครอบครัวของผู้เสียชีวิตได้ยื่นคำกล่าวหาคดีความพิพาทบรรณแห่งวิชาชีพวิศวกรต่อสภาวิชาชีพวิศวกร เพื่อขอให้พิจารณาจรรยาบรรณของผู้ได้รับใบอนุญาตที่เกี่ยวข้องกับกรณีสะพานถล่ม

การใช้ตำแหน่งหน้าที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง ▶ กรณีการก่อสร้างสะพานแขวน

จากการไต่สวนของคณะกรรมการจรรยาบรรณ พบพฤติการณ์ของ นาย ว. ในการเอื้อประโยชน์แก่เครือญาติ ประกอบด้วย

ขั้นตอนการจัดหาผู้รับจ้าง

1 นาย ว. ได้นำ บจก. D ซึ่งมี นางสาว ส. (น้องสาว) และ นาย ม. (น้องเขย) เป็นกรรมการ มาร่วมประมูล

2 นาย ว. ได้ปลอมเอกสารหนังสือ รับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล ของ บจก. D โดยแก้ไขนามสกุลของ นางสาว ส. (เดิมเป็นนามสกุลเดียวกับ นาย ว. เปลี่ยนเป็นนามสกุลอื่น)

ขั้นตอนการบริหารสัญญา และการตรวจรับ

3 ในระหว่างการก่อสร้าง นาย ว. ได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องกับ การเปลี่ยนแปลง รายการวัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง โดย นาย ว. ในฐานะวิศวกรผู้ออกแบบ ได้อนุมัติให้ บจก. D เปลี่ยนชนิดของ ลวดสลิง ซึ่งแตกต่างไปจากแบบแปลนที่กำหนด เพื่อประโยชน์ในการลดต้นทุน ของ บจก. D อันเป็นสาเหตุให้เกิด การพังถล่มของสะพาน

จากพฤติการณ์ดังกล่าวถือเป็นการกระทำที่เอื้อประโยชน์แก่เครือญาติ และมีลักษณะเป็น **ผลประโยชน์ทับซ้อน**

▶ คณะกรรมการจรรยาบรรณของสภาวิชาชีพ วิศวกรวินิจฉัยให้ลงโทษเพิกถอนใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพวิศวกรควบคุมของ นาย ว.

9. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น (influence)

การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ของตนเองเข้าแทรกแซงการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบด้วยระเบียบ และกฎหมายหรือฝ่าฝืนจรรยาบรรณ

กรณีตัวอย่าง : การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

นาย A. เป็นหัวหน้าส่วนราชการแห่งหนึ่งในจังหวัด ได้รู้จักสนิทสนมกับ **นาย B.** หัวหน้าส่วนราชการอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน **นาย A.** จึงใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวฝากลูกชายคือ **นาย C.** เข้ารับราชการภายใต้สังกัดของ **นาย B.**

การให้ฝ่ายจัดซื้อจัดหาพัสดุต้องตรวจรับงานที่ไม่ถูกต้องจากบริษัทที่เป็นพรรคพวก

- การสั่งการโดยไม่ชอบธรรมเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับตนเองหรือพรรคพวก
- การสั่งการให้คณะกรรมการสอบสวนหยุดทำการสอบสวน

กรณีตัวอย่าง : การใช้สิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

สำนักงานศาลปกครอง โทร. 0-2141-0959
เลขที่ 120 หมู่ 3 ถนนแจ้งวัฒนะ โทร. 0-2143-9811
แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ มือถือ 081-8248555
กรุงเทพฯ 10210 E-mail : derekrid@gmail.com

ไว้ขอ [redacted] ทำเอกสารไว้.

ทำหนังสือ [redacted] ประสงค์ ขอ สรรพสิทธิ์ พ.ศ.พ. [redacted]

[redacted] ชื่อหนังสือ [redacted] ในไว้หนังสือ ๔๓๓,
เทศาภิบาลนคร ๑๕๑ หรือ [redacted] มีอายุ [redacted] (เกินครึ่ง
อายุเกินครึ่ง ของ ตามก. และ สรรพสิทธิ์ พ.ศ.พ. กั้นแล้ว)
รอดตามกฎกระทรวง ข้อ ๕๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหาร
แล้ว ตาม ข้อ ๖๓ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการบริหาร.

รอดตาม [redacted]

[redacted]

๒๕๕๑.๕๖

ไว้ขอ ทำหนังสือ [redacted] ทำเอกสาร

- พ.ศ.พ. [redacted] ๕๐๖ ๔๓๓.๗, สรรพสิทธิ์ พ.ศ.พ.

ขอ สรรพสิทธิ์ พ.ศ.พ. ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ ถึง ๒๕๓๑ ตามระเบียบ [redacted] และ ได้ชื่อ [redacted] กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
ทำหนังสือ [redacted] กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
(สืบเนื่องมาจาก [redacted] ๕๐๖ ๔๓๓.๗) ซึ่งระเบียบกระทรวง
มหาดไทย ว่าด้วยการบริหาร

รอดตาม [redacted]

เลขที่การสำนักงานศาลปกครอง
๗ ๔๑. ๕๗

เลขที่การสำนักงานศาลปกครอง

กรณีตัวอย่าง : การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

คณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง (ก.ศป.) พิจารณาแล้วมีมติว่า “แม้ไม่ปรากฏชัดว่า นาย ห. ได้มีการมอบหมายให้ **นาย ด. เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง** มีหนังสือสองฉบับดังกล่าว แต่พยานหลักฐานก็รับฟังได้ว่านาย ห. มีส่วนรู้เห็นเป็นใจและรับทราบ ในกรณีที่นาย ด. กระทำการดังกล่าว อันเป็นการกระทำผิดวินัย ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยไม่กระทำการใดๆ อันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว ซึ่งถือว่าการประพฤติตนไม่สมควร ตามข้อ 5 และข้อ 11 วรรคหนึ่ง ของประกาศ ก.ศป. เรื่อง วินัยแห่งการเป็นตุลาการศาลปกครอง ลงวันที่ 19 ธ.ค. 2544 **ให้นาย ห. ออกจากราชการตั้งแต่วันที่ ก.ศป. มีมติ**”

กรณีตัวอย่าง : การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐอื่น

ส่วน นาย ด. อดีตเลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง

คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงสรุปว่า การกระทำของนาย ด. เลขาธิการสำนักงานศาลปกครองดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนข้อห้ามตามจริยธรรมข้าราชการฝ่ายศาลปกครองโดยมีมูลอันควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และการกระทำดังกล่าวยังไม่อาจรับฟังได้ว่าได้รับมอบหมายหรือรู้เห็นเป็นใจจากนาย ห. ประธานศาลปกครองสูงสุด

จึงเห็นควรลงโทษให้ภาคทัณฑ์ แต่เนื่องจากนาย ด. เลขาธิการสำนักงานศาลปกครอง ได้ถูกพักงานนานแล้วเป็นเวลา 2 เดือน และไม่ปรากฏความเสียหายในรูปธรรมที่สำนักงานศาลปกครอง และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (สตช.) จึงให้งดโทษภาคทัณฑ์ แต่ยังให้ว่ากล่าวตักเตือนเป็นลายลักษณ์

โดยให้พึงระมัดระวังในการรักษาชื่อเสียงภาพลักษณ์ และเกียรติภูมิของสำนักงานศาลปกครอง และศาลปกครอง รวมทั้งรักษาชื่อเสียงและเกียรติศักดิ์ตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ไม่ให้เสื่อมเสีย ตลอดจนไม่อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ให้แก่ตนเอง หรือผู้อื่น โดยให้ปฏิบัติอยู่ในกรอบของจริยธรรม ระเบียบแบบแผนของทางราชการ และวินัยที่กำหนดอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ

กฎหมายที่มีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of Interest Laws)

ตัวอย่างกฎหมายมีบทบัญญัติเกี่ยวข้องกับ การช้ดกัันแห่งผลประโยชน์

- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 9 การช้ดกัันแห่งผลประโยชน์ มาตรา 184 – 186
- พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 128
- พระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2551 มาตรา 35 เกี่ยวกับความเป็นกลางของพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงาน ป.ป.ท. ในการดำเนินคดีทุจริต
- กฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กฎหมาย ป.ป.ช. ที่เกี่ยวข้องกับการขัดกันแห่งผลประโยชน์

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126

มาตรา 126 นอกจากเจ้าพนักงานของรัฐที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ห้ามมิให้กรรมการ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และเจ้าพนักงานของรัฐที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด ดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

(1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญา ที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126 (1)

การเป็นคู่สัญญา

หมายถึง การเข้ามาทำสัญญาโดยตรงกับ
หน่วยงานของรัฐ ที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในตำแหน่งนั้น เป็นผู้ปฏิบัติงานในฐานะ
ที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีอำนาจ กำกับ
ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี

การมีส่วนได้เสียในสัญญา

หมายถึง การใช้อำนาจหน้าที่เข้าไป
ยุ่งเกี่ยวกับสัญญานั้น หรือการเข้าไป
ดำเนินการใด ๆ

เช่น นายกเทศมนตรี ก เข้าทำสัญญาก่อสร้างอาคารให้กับเทศบาล ก

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126 (2)

(2) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้า
เป็นคู่สัญญา กับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นปฏิบัติ
หน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือ
โดยอ้อมในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่
จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวน
ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

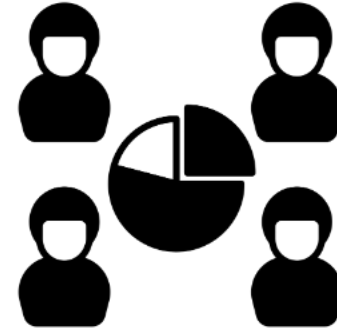

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126 (2)

การเป็นหุ้นส่วน

หมายถึง การที่บุคคลได้ลงทุนร่วมกัน
ในห้างหุ้นส่วนสามัญ ห้างหุ้นส่วนสามัญ
จดทะเบียน หรือห้างหุ้นส่วนจำกัด

การเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัท

หมายถึง การมีหุ้นในบริษัทตามทะเบียน
ผู้ถือหุ้น และบริษัทที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐ
มีหุ้นอยู่นั้น

**เช่น นายกเทศมนตรี ก ถือหุ้นในบริษัท ก เกิดจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กำหนด และบริษัท ก เข้าเป็นคู่สัญญากับเทศบาล ก**

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126 (3)

(3) **รับสัมปทานหรือคงถือนำซึ่งสัมปทานจากรัฐ** หน่วยราชการ
หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญา
กับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น อันมี
ลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือ**เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วน
หรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว** ในฐานะที่
เป็นเจ้าของพนักงานของรัฐซึ่งมีอำนาจไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมในการกำกับ ดูแล
ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี เว้นแต่จะเป็นผู้ถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือ
บริษัทมหาชนจำกัดไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126 (3)

สัญญาสัมปทาน
หมายถึง สัญญาที่เอกชน
ได้รับอนุญาตจากรัฐ
ให้ดำเนินการต่าง ๆ
ดังต่อไปนี้

สัญญาที่รัฐอนุญาตให้เอกชนจัดทำบริการ
สาธารณะ เช่น สัญญาสัมปทานรถไฟฟ้า
สัญญาสัมปทานในกิจการโทรคมนาคม

สัญญาที่รัฐให้เอกชนร่วมลงทุน
ในกิจการของรัฐ

สัญญาที่รัฐให้เอกชนแสวงหาประโยชน์จาก
ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น การทำเหมืองแร่
การทำโรงไม้หิน รังนกอีแร่น เป็นต้น

เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมถือหุ้นอยู่ในบริษัท ก เกินจำนวนที่คณะกรรมการ
ป.ป.ช. กำหนด ต่อมา บริษัท ก เข้าไปรับสัมปทานเกี่ยวกับเส้นทางรถโดยสาร

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126 (4)

(4) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะที่เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา
ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชน ซึ่งอยู่ภายใต้การ
กำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าพนักงาน
ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าพนักงาน
ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจ
ขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ของทางราชการ
หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงาน
ของรัฐผู้นั้น

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126 (4)

**ห้ามเข้าไปมี
ส่วนได้เสียใน**

- 5 สถานะ ได้แก่ 1) กรรมการ 2) ที่ปรึกษา 3) ตัวแทน
4) พนักงาน 5) ลูกจ้าง
 - ธุรกิจของเอกชน ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจ
 - ในการกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบ ของหน่วยงาน
ของรัฐที่สังกัด/ปฏิบัติหน้าที่
 - โดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชน
อาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม/ราชการ หรือ
กระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่
- เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขดำรง
ตำแหน่งที่ปรึกษาให้กับบริษัทยา**

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 126

วรรคสอง : ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าพนักงานของรัฐ ตามวรรคหนึ่งด้วย โดยให้ถือว่า**การดำเนินกิจการของคู่สมรส**เป็นการดำเนิน กิจการของเจ้าพนักงานของรัฐ **เว้นแต่**เป็นกรณีที่คู่สมรสนั้นดำเนินการอยู่ก่อนที่ เจ้าพนักงานของรัฐจะเข้าดำรงตำแหน่ง

วรรคสาม : **คู่สมรส**ตามวรรคสองให้หมายความรวมถึง**ผู้ซึ่งอยู่กินกัน
ฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส**ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

วรรคสี่ : เจ้าพนักงานของรัฐที่มีลักษณะตาม (2) หรือ (3) ต้องดำเนินการไม่ให้มีลักษณะดังกล่าวภายใน**สามสิบวัน** นับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่ง

คู่สมรส หมายถึง ???

มาตรา 126 วรรคสาม

คู่สมรสตามวรรคสองให้หมายความรวมถึง “**ผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภรรยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส**” ด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ของผู้ซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส อันถือว่าเป็นคู่สมรส พ.ศ. 2561 ข้อ 3

บุคคลซึ่งอยู่กินกันฉันสามี
ภริยาโดยมิได้จดทะเบียน
สมรสกับเจ้าพนักงานของรัฐ
และมีลักษณะอย่างหนึ่ง
อย่างใดดังต่อไปนี้

ได้ทำพิธีมงคลสมรสหรือพิธีอื่นใดในทำนองเดียว
โดยมีบุคคลในครอบครัวหรือบุคคลภายนอกรับทราบ
ว่าเป็นการอยู่กินเป็นสามีภริยากันตามประเพณี

แสดงให้เห็นปรากฏว่ามีสถานะเป็นสามีภริยากัน
หรือมีพฤติการณ์เป็นที่รับรู้ของสังคมทั่วไปว่า
มีสถานะดังกล่าว

ได้จดทะเบียนหย่าขาดจากกันตามกฎหมาย
แต่ยังแสดงให้เห็นปรากฏหรือมีพฤติการณ์ซึ่งเป็นที่รับรู้
ของสังคมทั่วไปว่ามีสถานะเป็นสามีหรือภริยากัน

มาตรา 126 ห้ามตำแหน่งใด?

1

**เจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่
ภายใต้บังคับตามมาตรา
126 โดยทันที**

ประกอบด้วย

1.1 กรรมการ ป.ป.ช.

1.2 ผู้ดำรงตำแหน่งใน
องค์กรอิสระประกอบด้วย

1) คณะกรรมการการ
เลือกตั้ง

2) ผู้ตรวจการแผ่นดิน

3) คณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึง
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

4) คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

2

**เจ้าพนักงานของรัฐที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประกาศกำหนด
ซึ่งรวมถึงเจ้าพนักงาน
ของรัฐที่ได้รับมอบ
อำนาจ**

(ตามประกาศคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้า
พนักงานของรัฐที่ต้องห้าม
มิให้ดำเนินกิจการตามความ
ในมาตรา 126 พ.ศ. 2563)

ได้แก่

2.1 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง : นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรี / ส.ส. / ส.ว.

2.2 ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(1) สำหรับข้าราชการพลเรือน : หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง/
/ทบวง/กรม

(2) สำหรับข้าราชการทหาร : ปลัดกระทรวงกลาโหม / ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
/ ผู้บัญชาการเหล่าทัพ

(3) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(4) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(5) ปลัดกรุงเทพมหานคร

(6) กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(7) หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

(8) ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

2.3 ผู้บริหารท้องถิ่น

สรุปมาตรา 126

ใช้บังคับกับ **เจ้าพนักงานของรัฐ** และ **คู่สมรส** โดยตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่ห้ามดำเนินกิจการ แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1) ตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามดำเนินกิจการตามมาตรา 126 คือ กรรมการ ป.ป.ช. และ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ (รวมถึงผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินด้วย)

2) ตำแหน่งเจ้าพนักงานของรัฐที่ต้องห้ามดำเนินกิจการ **ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด**

สรุปมาตรา 126

ห้ามกระทำการ 4 ประการ ได้แก่

- 1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ
- 2) เป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับหน่วยงานของรัฐ
- 3) รับสัมปทานหรือคงถือไว้ซึ่งสัมปทานจากรัฐ หรือเข้าเป็นคู่สัญญาอันมีลักษณะผูกขาดตัดตอนเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว
- 4) เป็นกรรมการที่ปรึกษา ตัวแทนพนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา 168

- กรณีฝ่าฝืนมาตรา 126 ต้องระวางโทษ
จำคุกไม่เกิน **3 ปี** หรือ ปรับไม่เกิน **60,000 บาท**
หรือ **ทั้งจำทั้งปรับ**

- กรณีฝ่าฝืนมาตรา 126 วรรคสอง ถ้าพิสูจน์
ได้ว่าเจ้าพนักงานของรัฐนั้นรู้เห็นยินยอมด้วย
เจ้าพนักงานของรัฐนั้นต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกิน **3 ปี** หรือปรับไม่เกิน **60,000 บาท** หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

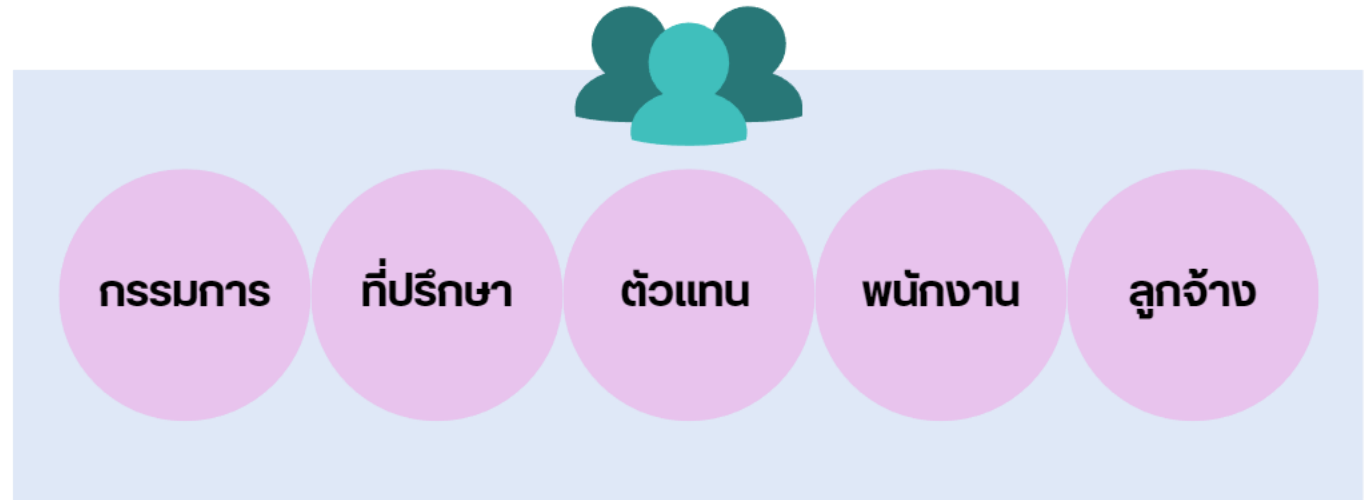

มาตรา 127

**มาตรา 127 ห้ามมิให้กรรมการ
ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงและ
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด
ดำเนินการใดตามมาตรา 126 (4)
ภายในสองปี นับแต่วันที่พ้นจาก
ตำแหน่ง**

โดยห้ามเข้าไปมีส่วนได้เสียในธุรกิจของเอกชนในฐานะ

ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงาน
ของรัฐที่สังกัดหรือปฏิบัติหน้าที่อยู่ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของ
ธุรกิจของเอกชนอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์
ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่

บทกำหนดโทษ มาตรา 127

มาตรา 170

- กรณีฝ่าฝืนมาตรา 127 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา 127 ห้ามตำแหน่งใด?

1

**เจ้าพนักงานของรัฐที่อยู่
ภายใต้บังคับตามมาตรา
126 โดยทันที**

ประกอบด้วย

1.1 กรรมการ ป.ป.ช.

1.2 ผู้ดำรงตำแหน่งใน
องค์กรอิสระประกอบด้วย

1) คณะกรรมการการ
เลือกตั้ง

2) ผู้ตรวจการแผ่นดิน

3) คณะกรรมการ
ตรวจเงินแผ่นดิน รวมถึง
ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

4) คณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

2

**เจ้าพนักงานของรัฐที่
คณะกรรมการ ป.ป.ช.
ประกาศกำหนด
ซึ่งรวมถึงเจ้าพนักงาน
ของรัฐที่ได้รับมอบ
อำนาจ**

(ตามประกาศคณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้า
พนักงานของรัฐที่ต้องห้าม
มิให้ดำเนินกิจการตามความ
ในมาตรา 127 พ.ศ. 2563)

ได้แก่

2.1 ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง : นายกรัฐมนตรี / รัฐมนตรี / ส.ส. / ส.ว.

2.2 ผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูง

(1) สำหรับข้าราชการพลเรือน : หัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวง/
/ทบวง/กรม

(2) สำหรับข้าราชการทหาร : ปลัดกระทรวงกลาโหม / ผู้บัญชาการทหารสูงสุด
/ ผู้บัญชาการเหล่าทัพ

(3) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(4) ผู้ว่าราชการจังหวัด

(5) ปลัดกรุงเทพมหานคร

(6) กรรมการและผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

(7) หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ

(8) ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

**หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
ของเจ้าพนักงานของรัฐ
(Guidelines for Accepting Assets or Other Benefits)**

มาตรา 128

มาตรา 128 ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใด นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุพการี สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมจรรยาตามฐานานุรูป
บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปี ด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 128

“ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

“การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาสการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรมหรือผู้รับบุตรบุญธรรม

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 128

ข้อ 6 เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมจรรยาได้ ดังต่อไปนี้

(1) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่ง
ไม่ใช่ญาติ มีราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล
แต่ละโอกาส **ไม่เกิน 3,000 บาท**

(2) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็น
การให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

ประกาศคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามมาตรา 128

ข้อ 7 การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 6 ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น **ต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริง**เกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด **ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้** เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ หรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนด

เจ้าพนักงานของรัฐรับมาแล้ว โดยมีความจำเป็นเพื่อรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงต่อผู้บังคับบัญชาภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน

ไม่สมควรรับ

คืนทรัพย์สิน หรือประโยชน์แก่ผู้ให้ทันที

ไม่สามารถคืนได้

ส่งมอบทรัพย์สิน หรือประโยชน์ให้เป็นสิทธิของหน่วยงาน

ผล เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่เคยรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

**ผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ
ระดับกระทรวง หรือเทียบเท่า
รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ไว้**

**ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงต่อ
ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน**

**ประธานกรรมการ และกรรมการ
ในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ
รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ไว้**

**แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้
ดำเนินการตามที่กำหนด**

**ผู้ดำรงตำแหน่ง ส.ส. ส.ว.
และสมาชิกสภาท้องถิ่น
รับทรัพย์สิน หรือประโยชน์ไว้**

**แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงต่อประธานสภาผู้แทนราษฎร
ประธานวุฒิสภา หรือประธานสภาท้องถิ่น แล้วแต่กรณี
เพื่อดำเนินการตามที่กำหนดไว้**

สรุปมาตรา 128 เจ้าพนักงานของรัฐ

- ใช้บังคับกับ **เจ้าพนักงานของรัฐทุกคน** ทั้งข้าราชการ พนักงานราชการ ลูกจ้าง ฯลฯ

+ ผู้ซึ่ง **พ้นจาก** การเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้ว **ยังไม่ถึง 2 ปี** ด้วย

หลัก = ห้ามรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด

เว้นแต่

- 1) รับตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยง เดินทาง ค่าเบี้ยประชุม
- 2) จากบุพการี ผู้สืบสันดาน หรือญาติที่ให้ตามประเพณี หรือตามธรรมเนียมจรรยาตามฐานานุรูป
- 3) รับตามธรรมเนียมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด : **ไม่เกิน 3,000 บาท**
- 4) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็น **การให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป**

สรุปรายการ 128 เจ้าพนักงานของรัฐ

กรณีรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์

โดยมีความจำเป็นอย่างยั้งที่ต้องรับไว้เพื่อเป็นการรักษาไมตรี มิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันดี

ต้องแจ้งรายละเอียดต่อผู้บริหารสูงสุดของ
หน่วยงานของรัฐ / ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอน
ภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับทรัพย์สิน

ดาวน์โหลดแบบฟอร์มได้ที่
www.nacc.go.th/coi

ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ / ผู้มีอำนาจ
แต่งตั้งถอดถอน พิจารณาและมีคำสั่ง

ส่งคืน
ทรัพย์สิน
โดยทันที

หากไม่สามารถ
คืนได้ให้ส่งมอบ
เป็นสิทธิของ
หน่วยงานโดยเร็ว

ให้รับได้

ให้คืนทรัพย์สิน

มาตรา 169

- กรณีฝ่าฝืนมาตรา 128 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน **3 ปี** หรือ ปรับไม่เกิน **60,000 บาท** หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

บทกำหนดโทษ มาตรา 128

มาตรา 169

- กรณีฝ่าฝืนมาตรา 128 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือ ปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

กรณีตัวอย่าง

นาย ส. ลาออกจากราชการ เข้าร่วมงานแสดงมุทิตาจิตแต่ผู้ลาออกจากราชการและผู้เกษียณอายุราชการ ได้รับเข็มกลัดทองคำมีมูลค่าประมาณ 12,000 บาท จากกองทุนสวัสดิการของหน่วยงาน ตามข้อกำหนดในการมอบของที่ระลึกให้กับผู้ที่ออกจากราชการ

การรับเข็มกลัดทองคำที่จัดทำโดยกองทุนสวัสดิการภายในสำนักงาน เป็นการรับที่ขอบด้วยข้อบังคับคณะกรรมการสวัสดิการภายในสำนักงาน ว่าด้วยการมอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกกรณีออกจากราชการ พ.ศ. 2559 ข้อ 3 (2) ที่ให้อำนาจแก่กองทุนสวัสดิการสามารถมอบของที่ระลึกให้แก่สมาชิกที่ออกจากราชการซึ่งมีอายุราชการตั้งแต่ 25 ปีขึ้นไป ได้ไม่เกินรายละเอียด 15,000 บาท

ดังนั้น การรับเข็มกลัดทองคำดังกล่าวถือเป็นการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย จึงไม่จำเป็นต้องแจ้งข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

ศาลอุทธรณ์ ยื่นตามศาลอาญา
คดีทุจริตประพจน์มิชอบภาค 3
สั่งจำคุก 3 ปี 4 เดือน นายก อบต.
ด้านจาก อ.โนนไทย นครราชสีมา
คดีเรียกรับเงินประโยชน์ตอบแทน
อื่นเป็นกรณีพิเศษหรือ โบนัส
จากพนง.- ลูกจ้าง

**มีความผิดตาม
ประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา 149
และ พ.ร.บ. ป.ป.ช.
พ.ศ. 2542
มาตรา 103 วรรคหนึ่ง
มาตรา 122 วรรคหนึ่ง**

ศาลอุทธรณ์ ยื่นคุก 3 ปี 4 เดือน นายอบต.ด้านจาก
เรียกรับเงินตอบแทนพิเศษจาก พนง.- ลูกจ้าง

การกระทำความผิดตาม หมวด 6 การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล
กับประโยชน์ส่วนรวม ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561

ถือว่าเป็นการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม

ตามมาตรา 129

แนวทางป้องกัน “ผลประโยชน์ทับซ้อน”

แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันเรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1

ปฏิบัติหน้าที่ยึดหลักธรรมาภิบาล ด้วยความ
ซื่อสัตย์ สุจริต และสามารถให้ประชาชนตรวจสอบ
การทำงานได้ทุกชั้นตอน

2

ยึดถือกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และจรรยา
ข้าราชการ

3

ไม่ใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผล
ประโยชน์ให้ตนเอง ครอบครัว และพวกพ้อง

4

ปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงประโยชน์ต่อประชาชนและ
ประเทศชาติเป็นสำคัญ

5

ไม่รับสิ่งของหรือประโยชน์อื่น ๆ จากการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการของตนเอง

6

ไม่นำบุคลากรหรือทรัพย์สินของทางราชการไป
ใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว

7

ไม่นำข้อมูลลับหรือข้อมูลภายในไปใช้เพื่อ
ประโยชน์ตนเองหรือบุคคลอื่น

8

ไม่ทำงานพิเศษที่ดำเนินกิจการหรือมีผลประโยชน์
ขัดกันกับหน่วยงาน หรือสภาพของผลประโยชน์
ของธุรกิจนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์
ส่วนรวม ประโยชน์ทางราชการ

9

แสดงออกถึงการไม่ยอมรับพฤติกรรมการทุจริต

10

หลบเลี่ยงการคบหากับผู้มีพฤติกรรมไม่สุจริต

11

ยึดหลักความพอเพียงในการดำเนินชีวิต

แนวทางการปฏิบัติงานเพื่อป้องกันเรื่องการขัดกันแห่งผลประโยชน์ หรือผลประโยชน์ทับซ้อน สำหรับหน่วยงาน

1

ระบุว่าผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดบ้างที่มักเกิดขึ้นในหน่วยงาน มีจุดใดบ้างที่เสี่ยงต่อการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน และเกิดขึ้นในรูปแบบใดบ้าง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลประโยชน์ทับซ้อนขึ้นจริง โดยเปิดโอกาสให้เกิดการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่

2

พัฒนานโยบายที่เหมาะสม รวมถึงกลยุทธการจัดการและแก้ไขปัญห โดยการจัดการต้องแยกให้ชัดเจนระหว่างความรับผิดชอบของหน่วยงาน และความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

3

ให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารระดับต่างๆ รวมถึงเผยแพร่นโยบายการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนให้ทั่วถึงในอย่างต่อเนื่อง ในระหว่างทำงาน

4

ดำเนินการเป็นแบบอย่าง การจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องอาศัยความทุ่มเทของผู้ที่อยู่ในตำแหน่งระดับบริหาร สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เปิดเผยผลประโยชน์ทับซ้อนและให้ความช่วยเหลือแก้ไข

5

สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการ และประชาชนทราบถึงความมุ่งมั่นในการจัดการ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

6

บังคับใช้นโยบายและทบทวนนโยบายสม่ำเสมอ ในการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนต้องได้รับการทบทวนประสิทธิภาพสม่ำเสมอ โดยสอบถามข้อมูลจากเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ เพื่อรับทราบสถานการณ์

กฎหมาย ป.ป.ช. ที่ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

มาตรา 134

ในกรณีที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้ใดมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเพราะถูกผู้บังคับบัญชาสั่งการให้ทำ ถ้าได้ทำหนังสือโต้แย้ง หรือให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนคำสั่ง หรือให้ยืนยันคำสั่งแล้ว หรือได้แจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบถึงเบาะแส ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้กระทำการนั้น ให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

กฎหมาย ป.ป.ช. ที่ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การคุ้มครองพยาน

มาตรา 131

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าคดีใดสมควรจัดให้มีมาตรการคุ้มครองช่วยเหลือแก่ผู้กล่าวหา ผู้เสียหาย ผู้ทำคำร้อง ผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ที่แจ้งเบาะแสหรือข้อมูลใดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ความคุ้มครองช่วยเหลือแก่บุคคลดังกล่าว โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองพยานในคดีอาญามาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้อำนาจของรัฐมนตรีตามกฎหมายดังกล่าวเป็นอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการดำเนินการดังกล่าว

กฎหมาย ป.ป.ช. ที่ส่งเสริมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

การคุ้มครองพยาน

มาตรา 133

ในกรณีบุคคลตามมาตรา 131 วรรคหนึ่ง เป็นเจ้าพนักงานของรัฐ เมื่อบุคคลนั้นร้องขอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าหากยังคงปฏิบัติหน้าที่ในสังกัดเดิมต่อไป อาจถูกกลั่นแกล้งหรือได้รับการปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมอันเนื่องจากการกล่าวหาหรือการให้ถ้อยคำหรือแจ้งเบาะแสหรือข้อมูลนั้นและคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่ามีพยานหลักฐานเบื้องต้นอันควรเชื่อได้ว่าน่าจะมีเหตุดังกล่าวให้เสนอต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการให้ได้รับความคุ้มครองหรือมีมาตรการอื่นใดตามที่เหมาะสมต่อไป และอาจเสนอให้มีการกำหนดตำแหน่งและสิทธิประโยชน์อื่น เพื่อคุ้มครองบุคคลนั้นในหน่วยงานของรัฐอื่นที่ไม่ต่ำกว่าระดับและตำแหน่งที่บุคคลดังกล่าวเคยดำรงตำแหน่งอยู่เดิม

การมีส่วนร่วมในการป้องกันการทุจริต

ส่งไปรษณีย์มาที่
สำนักงาน ป.ป.ช.

เลขที่ **361** ถนนนนทบุรี

ตำบลท่าทราย อำเภอเมืองนนทบุรี

จังหวัดนนทบุรี **11000**

หรือ สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด

ไปพบเจ้าหน้าที่
ด้วยตนเอง

แจ้งผ่านเว็บไซต์
สำนักงาน
ป.ป.ช.

WWW.NACC.GO.TH

สายด่วน **1205**

“ซื่อสัตย์ เป็นธรรม มืออาชีพ โปร่งใส ตรวจสอบได้”

สำนักงาน ป.ป.ช.

สำนักพัฒนาและส่งเสริมธรรมาภิบาล